

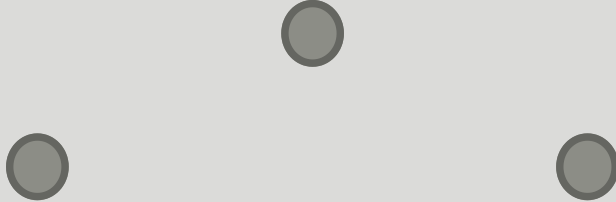

ORGANY POJEDYNAWCZE

❑ **ORGANY POJEDNAWCZE:**

- Zajmują się rozstrzyganiem sytuacji spornej
- **Ugodowe** rozstrzygnięcie
- Sposoby:

POROZUMIENIE SAMYCH STRON	POROZUMIENIE ZA POŚREDNICTWEM OS. 3
	

ORGANY POJEDNAWCZE

**ORGANY
MEDIACYJNE**

MEDIATOR

**ORGANY
KONCYLIACYJNE**

**ZAKŁADOWA
KOMISJA
POJEDNAWCZA**

ORGANY POJEDNAWCZE

ORGANY
MEDIACYJNE

MEDIATOR

ORGANY MEDIACYJNE - MEDIATOR

KTO MOŻE BYĆ MEDIATOREM? (ogólnie)

1. OF
2. Pełna zdolność do czynności prawnych
3. Korzystanie z praw publicznych
4. Władanie językiem polskim
5. Posiadanie odpowiednich kwalifikacji

❑ RODZAJE MEDIATORÓW:

MEDIATORZY POWOŁYWANI AD HOC	STALI MEDIATORZY
<ul style="list-style-type: none"> ○ Wybierani przez strony sporu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Wpisywani na listę stałych mediatorów ○ Listy stałych mediatorów prowadzone przez Prezesów Sądów Okręgowych ○ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie prowadzenia listy stałych mediatorów

❑ STALI MEDIATORZY:

WYMOGI	<p>Art. 157 a p.u.s.p.</p> <p>Stałym mediatorem może być osoba fizyczna, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) spełnia warunki określone w art. 183(2) KPC 2) ma wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji; 3) ukończyła 26 lat; 4) zna język polski; 5) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 6) została wpisana na listę stałych mediatorów prowadzoną przez prezesa sądu okręgowego.
WPIS NA LISTĘ	<p>Art. 157 b p.u.s.p.</p> <p>§ 1. Wpisu na listę stałych mediatorów dokonuje prezes sądu okręgowego w drodze decyzji wydawanej na wniosek osoby ubiegającej się o wpis.</p>
SKREŚLENIE Z LISTY	<p>Art. 157 c p.u.s.p.</p> <p>§ 1. Prezes sądu okręgowego, w drodze decyzji, skreśla stałego mediatora z listy w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) śmierci stałego mediatora; 2) złożenia przez stałego mediatora wniosku o skreślenie z listy; 3) zaprzestania przez stałego mediatora spełniania któregośkolwiek z warunków określonych w art. 183(2) KPC 4) prawomocnego skazania stałego mediatora za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 5) stwierdzenia nienależytego wykonywania obowiązków przez stałego mediatora. <p>§ 2. Sąd zawiadamia prezesa sądu okręgowego, który wydał decyzję o wpisie na listę stałych mediatorów, o każdym przypadku uzasadniającym skreślenie z tej listy na podstawie § 1 pkt 5.</p> <p>§ 3. Od decyzji prezesa sądu okręgowego w przedmiocie wpisu lub skreślenia z listy stałych mediatorów przysługuje odwołanie do prezesa sądu apelacyjnego.</p>

LISTA STAŁYCH MEDIATORÓW

Art. 157 d p.u.s.p.

§ 1. **Prezes sądu okręgowego** prowadzi listę stałych mediatorów dla obszaru właściwości danego okręgu sądowego.

§ 2. Na liście stałych mediatorów zamieszcza się następujące dane dotyczące stałego mediatora:

- 1) imię i nazwisko oraz rok urodzenia;
- 2) adres do korespondencji;
- 3) informację dotyczącą wykształcenia i odbytych szkoleń;
- 4) informacje dotyczące specjalizacji.

§ 3. Na liście, o której mowa w § 2, na wniosek stałego mediatora, zamieszcza się:

- 1) numer telefonu stałego mediatora;
- 2) adres poczty elektronicznej stałego mediatora;
- 3) informację o wpisie na listę mediatorów, o której mowa w art. 183(2) KPC

§ 4. Prawomocna decyzja o wpisie na listę stałych mediatorów stanowi podstawę do wpisania mediatora na listę stałych mediatorów prowadzoną w innym sądzie okręgowym, na wniosek mediatora złożony do prezesa tego sądu.

§ 5. Stały mediator zawiadamia prezesa sądu okręgowego o:

- 1) każdej zmianie imienia lub nazwiska oraz danych lub informacji, o których mowa w § 2 pkt 2–4 oraz § 3,
- 2) okolicznościach, o których mowa w art. 157c skreślenie z listy stałych mediatorów § 1 pkt 3 i 4,
- 3) umieszczeniu na liście, o której mowa w § 4
– **w terminie 14 dni** od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego obowiązek zawiadomienia.

☐ Postępowanie karne:

Wymogi	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych
Przebieg postępowania mediacyjnego w postępowaniu karnym	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kodeks postępowania karnego

CZYM JEST MEDIACJA W SPRAWACH KARNYCH?

Czym jest mediacja? Oznacza dobrowolnie podjętą próbę rozwiązania konfliktu pomiędzy podejrzanym lub już oskarżonym a osobą pokrzywdzoną jego przestępstwem. Celem mediacji jest dojście do ugody w kwestii zadośćuczynienia. Przykład? Kilku wyrostków okradających jeden z warszawskich supermarketów nie trafiło na ławę oskarżonych. Pokrzywdzony przystał, by szkodę odpracowali, sprzątajac ponadhektarowy parking i teren wokół sklepu.

Źródło: <https://www.rp.pl/Prawo-karne/304239929-Rosnie-liczba-mediacji-w-sprawach-karnych.html>

ZASADY MEDIACJI W SPRAWACH KARNYCH:

- DOBROWOLNA;
- NIEJAWNA;
- MEDIATOR POWINIEN BYĆ BEZSTRONNY I BEZINTERESOWNY;

Źródło: <https://www.us.edu.pl/porozumienie-czy-kij-rozmowa-o-mediacji-w-sprawach-karnych>

WYMOGI

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych

Co do INSTYTUCJI

§ 3. Do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego jest uprawniona **instytucja**, która:

- 1) zgodnie ze swoimi zadaniami statutowymi została powołana do wykonywania zadań w zakresie mediacji, resocjalizacji, ochrony interesu społecznego, ochrony ważnego interesu indywidualnego lub ochrony wolności i praw człowieka,
- 2) zapewnia przeprowadzenie postępowania mediacyjnego przez osoby spełniające warunki, o których mowa w § 4 pkt 1–7,
- 3) posiada warunki organizacyjne umożliwiające przeprowadzenie postępowania mediacyjnego,
- 4) została wpisana do wykazu
– zwana dalej „instytucją uprawnioną”.

Co do osoby MEDIATORA

§ 4. Do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego jest uprawniona **osoba, która:**

- 1) **posiada obywatelstwo polskie,**
(obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje jej prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach)
- 2) **korzysta w pełni z praw publicznych i ma pełną zdolność do czynności prawnych,**
- 3) **ukończyła 26 lat,**
- 4) **zna język polski w mowie i piśmie,**
- 5) **nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,**
- 6) **posiada umiejętności i wiedzę w zakresie przeprowadzania postępowania mediacyjnego, rozwiązywania konfliktów i nawiązywania kontaktów międzyludzkich,**
- 7) **daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków,**
- 8) **została wpisana do wykazu**
– zwana dalej „osobą uprawnioną”.

KTO **NIE MOŻE** BYĆ MEDIATOREM W POSTĘPOWANIU KARNYM?

§ 5.

Postępowania mediacyjnego **nie może przeprowadzać** :

- ❖ czynny zawodowo sędzia,
- ❖ prokurator,
- ❖ asesor prokuratorski,
- ❖ aplikant wymienionych zawodów,
- ❖ ławnik,
- ❖ referendarz sądowy,
- ❖ asystent sędziego,
- ❖ asystent prokuratora oraz
- ❖ funkcjonariusz instytucji uprawnionej do ścigania przestępstw.

Art. 23 a KPK

§ 3. Postępowania mediacyjnego **nie może prowadzić**:

- ❖ osoba, co do której w sprawie zachodzą okoliczności określone w art. 40 [wyłączenie sędziego z mocy prawa (*judex inhabilis*)] i art. 41 [przesłanki wyłączenia sędziego, wniosek o wyłączenie § 1],
- ❖ czynny zawodowo sędzia,
- ❖ prokurator,
- ❖ asesor prokuratorski,
- ❖ a także aplikant wymienionych zawodów,
- ❖ ławnik,
- ❖ referendarz sądowy,
- ❖ asystent sędziego,
- ❖ asystent prokuratora oraz
- ❖ funkcjonariusz instytucji uprawnionej do ścigania przestępstw.

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA MEDIACYJNEGO W POSTĘPOWANIU KARNYM

Art. 23 a KPK

§ 1. Sąd lub referendarz sądowy, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator lub inny organ prowadzący to postępowanie, może z inicjatywy lub za zgodą oskarżonego i pokrzywdzonego skierować sprawę do instytucji lub osoby do tego uprawnionej w celu przeprowadzenia postępowania mediacyjnego między pokrzywdzonym i oskarżonym, o czym się ich poucza, informując o celach i zasadach postępowania mediacyjnego, w tym o treści art. 178a.

- KTO kieruje sprawę do postępowania mediacyjnego ? (W zależności od etapu postępowania)

Postępowanie przygotowawcze	○ Prokurator lub inny organ prowadzący	W drodze POSTANOWIENIA o skierowaniu sprawy do mediacji
Postępowanie sądowe	○ Sąd lub referendarz sądowy	

POSTANOWIENIE O SKIEROWANIU SPRAWY DO MEDIACJI

§ 8.

1. W postanowieniu o skierowaniu sprawy do instytucji lub osoby do tego uprawnionej w celu przeprowadzenia postępowania mediacyjnego sąd lub referendarz sądowy, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator lub inny organ prowadzący to postępowanie, zwany dalej „innym organem”, powołuje instytucję uprawnioną albo osobę uprawnioną.

2. *W wyjątkowych przypadkach*, uzasadnionych potrzebą skutecznego przeprowadzenia postępowania mediacyjnego, można powołać do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego w konkretnej sprawie instytucję albo osobę spoza wykazu zgłaszającą taką gotowość, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w § 3 pkt 1–3 lub § 4 pkt 1–7.

TREŚĆ POSTANOWIENIA

§ 9.

1. W postanowieniu, o którym mowa w § 8, należy wskazać:

1) nazwę instytucji albo imię i nazwisko osoby powołanej do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego;

2) imię i nazwisko oskarżonego oraz imię i nazwisko albo nazwę pokrzywdzonego;

3) czyn zarzucany oskarżonemu wraz z podaniem kwalifikacji prawnej czynu;

4) akta sprawy udostępniane instytucji albo osobie powołanej do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego;

5) warunki udostępnienia akt sprawy instytucji albo osobie powołanej do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego,

o których mowa w § 12 ust. 2;

6) termin zakończenia postępowania mediacyjnego.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, biegnie od daty doręczenia instytucji albo osobie powołanej do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego postanowienia, o którym mowa w § 8.

§ 2. Postępowanie mediacyjne **nie powinno trwać dłużej niż miesiąc**, a jego okresu **nie wlicza się** do czasu trwania postępowania przygotowawczego.

§ 4. Udział oskarżonego i pokrzywdzonego w postępowaniu mediacyjnym jest dobrowolny. Zgodę na uczestniczenie w postępowaniu mediacyjnym odbiera organ kierujący sprawę do mediacji lub mediator, po wyjaśnieniu oskarżonemu i pokrzywdzonemu celów i zasad postępowania mediacyjnego i pouczeniu ich o możliwości cofnięcia tej zgody aż do zakończenia postępowania mediacyjnego.

- Postępowanie mediacyjne jest fakultatywne
- Brak zgody którejkolwiek ze stron na uczestniczenie w postępowaniu mediacyjnym nie wywołuje negatywnych skutków

§ 5. Mediatorowi udostępnia się akta sprawy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego.

- Udostępnienie akt w koniecznym zakresie
- Udostępnienie akt poprzez:
  - a) Bezpośrednie zapoznanie się z aktami
  - b) Wydanie kopii dokumentów z akt
  - c) Zezwolenie na dokonanie odpisów

§ 6. Instytucja lub osoba do tego uprawniona sporządza, po przeprowadzeniu postępowania mediacyjnego, **sprawozdanie z jego wyników.**

Do sprawozdania załącza się **ugodę** podpisaną przez oskarżonego, pokrzywdzonego i mediatora, jeżeli została zawarta.

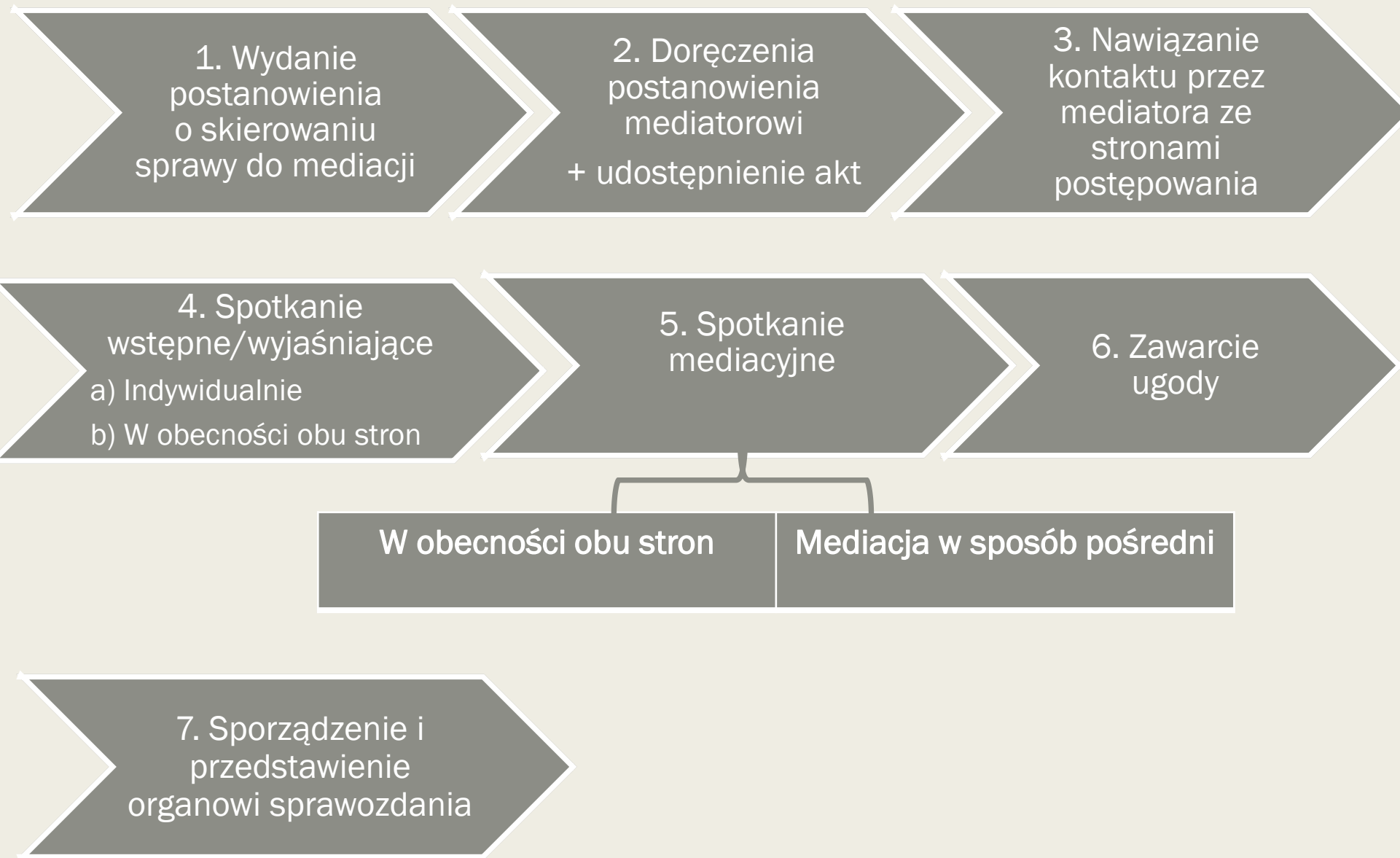
§ 7. Postępowanie mediacyjne prowadzi się w sposób bezstronny i poufny.

§ 16.

1. Po przeprowadzeniu postępowania mediacyjnego mediator niezwłocznie sporządza pisemne **sprawozdanie** z wyników postępowania mediacyjnego i przedstawia je organowi, który skierował sprawę do postępowania mediacyjnego.

2. Sprawozdanie powinno zawierać:

- 1) sygnaturę sprawy;
- 2) imię i nazwisko mediatora lub nazwę instytucji powołanej do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego;
- 3) informację o wynikach postępowania mediacyjnego;
- 4) podpis mediatora.

W 2017 r. w postępowaniach mediacyjnych w sądach największy sukces odniosły osoby godne zaufania. Przy ich udziale podpisano 2327 ugód. Za sprawą postępowania mediacyjnego prowadzonego przez instytucje – pół tysiąca.

Najnowsze dane świadczą o tym, że do mediacji przekonują się powoli sędziowie i prokuratorzy. Wystarczy przypomnieć, że na początku, w 1998 r., takich spraw było zaledwie dziesięć.

Dzięki niej można łatwo i szybko załatwić sprawy drobnych kradzieży, przywłaszczenia mienia czy znęcania się nad rodziną. Często wykorzystywana jest w sprawach pobić, zniszczenia mienia. Na wysokim miejscu plasują się też konflikty sąsiedzkie. Wcale nieodrobione są sprawy o zniesławienie i naruszenie nietykalności

☐ Postępowanie cywilne:

Mediacja

○ Kodeks postępowania cywilnego

**WYMOGI CO DO OSOBY
MEDIATORA
W POSTĘPOWANIU
CYWILNYM**

Art. 183(2) KPC

§ 1. Mediatorem może być:

- *osoba fizyczna*
- *mająca pełną zdolność do czynności prawnych,*
- *korzystająca w pełni z praw publicznych.*

*§ 2. Mediatorem **nie może** być sędzia. Nie dotyczy to sędziów w stanie spoczynku.*

§ 3. Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie mogą prowadzić listy mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Informację o listach mediatorów oraz ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.

§ 3(1). Ilekroć w dalszych przepisach niniejszego kodeksu jest mowa o mediatorze, należy przez to rozumieć także stałego mediatora, chyba że przepisy niniejszego kodeksu stanowią inaczej.

§ 4. Stały mediator może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów, o których jest obowiązany niezwłocznie powiadomić strony, a jeżeli strony do mediacji skierował sąd - również sąd.

Art. 183(3) KPC

§ 1. Mediator powinien zachować bezstronność przy prowadzeniu mediacji.

§ 2. Mediator niezwłocznie ujawnia stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

Art. 183(5) KPC

Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia.

Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony.

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA MEDIACYJNEGO W POSTĘPOWANIU CYWILNYM:

Art. 183(1) KPC

§ 1. Mediacja jest dobrowolna.

§ 2. Mediację prowadzi się na podstawie umowy o mediację albo postanowienia sądu kierującego strony do mediacji. Umowa może być zawarta także przez wyrażenie przez stronę zgody na mediację, gdy druga strona złożyła wniosek, o którym mowa w art. 183(6) wszczęcie mediacji § 1.

§ 3. W umowie o mediację strony określają w szczególności przedmiot mediacji, osobę mediatora albo sposób wyboru mediatora.

PROWADZENIE MEDIACJI NA PODSTAWIE:	
UMOWY O MEDIACJĘ	POSTANOWIENIA SĄDU
<ul style="list-style-type: none"> ○ Przedmiot mediacji ○ Osoba mediatora/sposób jego wyboru	<ul style="list-style-type: none"> ○ Wyznaczenie mediatora ○ Czas trwania mediacji

§ 4. Mediację prowadzi się przed wszczęciem postępowania, a za zgodą stron także w toku sprawy.

KIEDY MOŻNA WSZCZĄĆ MEDIACJĘ?	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Przed wszczęciem postępowania	<ul style="list-style-type: none"> ○ W toku sprawy

1. Wszczęcie postępowania mediacyjnego:

Na podstawie UMOWY stron	Na podstawie POSTANOWIENIA sądu
Wniosek o przeprowadzenie mediacji	Skierowanie stron do mediacji
<p><i>Art. 183(7) KPC</i></p> <p><i>Wniosek o przeprowadzenie mediacji zawiera oznaczenie stron, dokładnie określone żądanie, przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie, podpis strony oraz wymienienie załączników. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację na piśmie, do wniosku dołącza się odpis tej umowy.</i></p>	<p><i>Art. 183(8) KPC</i></p> <p><i>§ 1. Sąd może skierować strony do mediacji <u>na każdym etapie postępowania.</u></i></p> <p><i>§ 2. Postanowienie kierujące strony do mediacji może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Mediacji nie prowadzi się, jeżeli strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyraziła zgody na mediację.</i></p>

ETAPY

POSTĘPOWANIE MEDIACYJNE NA PODSTAWIE UMOWY STRON

1. Zawarcie umowy między stronami dotyczącej rozstrzygnięcia sporu w drodze postępowania mediacyjnego
2. Pojawienie się sporu
3. Złożenie wniosku o przeprowadzenie mediacji

POSTĘPOWANIE MEDIACYJNE NA PODSTAWIE POSTANOWIENIA SĄDU

1. Wytoczenie powództwa
2. Ocena przez Przewodniczącego
§ 5. Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę przewodniczący dokonuje oceny, czy skierować strony do mediacji. W tym celu przewodniczący, jeżeli zachodzi potrzeba wysłuchania stron, może wezwać je do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu niejawnym.
3. Wydanie postanowienia sądu o skierowaniu stron do mediacji
- Może mieć miejsce na każdym etapie postępowania

POSTANOWIENIE O SKIEROWANIU STRON DO MEDIACJI

Wybór mediatora

Art. 183(9) KPC

§ 1. Jeżeli strony nie dokonały wyboru osoby mediatora, sąd, kierując strony do mediacji, wyznacza mediatora mającego odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju, biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności stałych mediatorów.

Oznaczenie czasu trwania mediacji

Art. 183(10) KPC

*§ 1. Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza czas jej trwania na okres do trzech miesięcy. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów termin na przeprowadzenie mediacji może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy. Czasu trwania mediacji **nie wlicza się do czasu trwania postępowania sądowego**.*

§ 2. Przewodniczący wyznacza rozprawę po upływie terminu, o którym mowa w § 1, a przed jego upływem, jeżeli choć jedna ze stron oświadczy, że nie wyraża zgody na mediację.

2. Wyznaczenie terminu posiedzenia mediacyjnego

Art. 183(11) KPC

Mediator niezwłocznie ustala termin i miejsce posiedzenia mediacyjnego. Wyznaczenie posiedzenia mediacyjnego nie jest wymagane, jeżeli strony zgodzą się na przeprowadzenie mediacji bez posiedzenia mediacyjnego.

3. Posiedzenie mediacyjne

Art. 183 (12) KPC

§ 1. Z przebiegu mediacji sporządza się protokół, w którym oznacza się miejsce i czas przeprowadzenia mediacji, a także imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron, imię i nazwisko oraz adres mediatora, a ponadto wynik mediacji. Protokół podpisuje mediator.

4. Zawarcie ugody

Art. 183 (12) KPC

§ 2. Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę. Niemożność podpisania ugody mediator stwierdza w protokole.

§ 2(1). Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie, o czym mediator informuje strony.

§ 3. Mediator doręcza stronom odpis protokołu.

■ Koszty mediacji

Koszty mediacji

Rzecz jasna, strony w umowie o mediację mogą zgodzić się na różne stawki [wynagrodzenia](#) dla mediatora. W takich sytuacjach panuje rynkowa dowolność (mediator może zgodzić się także na pracę bez wynagrodzenia). Nieco mniej dowolności obowiązuje **w mediacjach wszczętych ze skierowania sądowego**. Tutaj obowiązują limity.

Mianowicie w sprawach o [prawa](#) majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak **nie mniej niż 150 złotych i nie więcej niż 2000 złotych** za całość postępowania mediacyjnego.

Źródło: <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/956887,mediacja-w-sprawie-cywilnej-jak-dziala-i-ile-kosztuje.html>

ZAWARCIE UGODY W POSTĘPOWANIU MEDIACYJNYM PROWADZONYM NA PODSTAWIE

UMOWY STRON

POSTANOWIENIA SĄDU

Art. 183 (13) KPC

§ 1. W przypadku gdy strona, po zawarciu ugody, w ramach mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację, wystąpi do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody mediator składa protokół w sądzie, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy według właściwości ogólnej lub wyłącznej.

1. Zawarcie ugody
2. Wystąpienie przez stronę z wnioskiem o zatwierdzenie ugody
3. Złożenie przez mediatora protokołu w sądzie

Art. 183 (12) KPC

§ 2(1). Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie, o czym mediator informuje strony.

Art. 183 (13) KPC

§ 2. W razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji mediator składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę.

1. Zawarcie ugody
2. Podpisanie ugody przez strony
3. Wystąpienie do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody

Art. 183 (14) KPC

§ 1. Jeżeli zawarto ugodę przed mediatorem, sąd, o którym mowa w art. 183(13) złożenie protokołu z przebiegu mediacji w sądzie, na wniosek strony niezwłocznie przeprowadza postępowanie co do zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem.

§ 2. Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem na posiedzeniu niejawnym.

§ 3. **Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem**, w całości lub części, jeżeli ugoda:

- jest sprzeczna z prawem lub
- zasadami współżycia społecznego albo
- zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest
- niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.

1. Wszczęcie postępowania mediacyjnego
a) Wniosek
b) Postanowienie

2. Wyznaczenie przez
mediatora terminu
posiedzenie mediacyjnego

3. Posiedzenie mediacyjne

4. Zawarcie ugody

5. Wystąpienie
z wnioskiem o
zatwierdzenie ugody

6 A. Zatwierdzenie ugody
6 B. Odmowa
zatwierdzenia ugody

❑ Postępowanie administracyjne: KPA, Rozdział 8

1. Dopuszczalność zawarcia ugody w postępowaniu administracyjnym

Art. 114 KPA

W sprawie, w której toczy się postępowanie administracyjne, strony mogą zawrzeć ugode, jeżeli charakter sprawy na to pozwala i nie sprzeciwiają się temu przepisy szczególne.

2. Dopuszczalność zawarcia ugody przed mediatorem:

Art. 121a KPA

Do ugody zawartej przed mediatorem przepisy art 117–121 stosuje się odpowiednio.

❑ Postępowanie sądowoadministracyjne: PPSA, Rozdział 8

1. Dopuszczalność zawarcia ugody w postępowaniu sądowoadministracyjnym:

Art. 115 PPSA

§ 1. Na wniosek skarżącego lub organu, złożony przed wyznaczeniem rozprawy, może być przeprowadzone postępowanie mediacyjne, którego celem jest wyjaśnienie i rozważenie okoliczności faktycznych i prawnych sprawy oraz przyjęcie przez strony ustaleń co do sposobu jej załatwienia w granicach obowiązującego prawa.

§ 2. Postępowanie mediacyjne może być prowadzone mimo braku wniosku stron o przeprowadzenie takiego postępowania.

2. Dopuszczalność zawarcia ugody przed mediatorem:

Art. 116 PPSA

§ 1. Postępowanie mediacyjne prowadzi mediator wybrany przez strony.

§ 2. W przypadku postępowania mediacyjnego, o którym mowa w art. 115 § 2, jeżeli strony nie dokonały zgodnego wyboru mediatora, sąd, kierując sprawę do mediacji, wyznacza mediatora posiadającego odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju. Po skierowaniu sprawy do mediacji przewodniczący wydziału niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe stron oraz ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, jeżeli je posiada

- Przydatne linki:

<https://www.mediacja.gov.pl/>

ORGANY POJEDNAWCZE

**ORGANY
KONCYLIACYJNE**

**ZAKŁADOWA
KOMISJA
POJEDNAWCZA**

ORGANY KONCYLIACYJNE – ZAKŁADOWA KOMISJA POJEDNAWCZA

- Kolegialny organ
- Powoływany w zakładzie pracy
- Głównym zadaniem jest rozstrzygnięcie indywidualnych sporów
- Między pracodawcą a pracownikiem
- Podstawa prawna – Kodeks Pracy, Dział XII

ZAKŁADOWA KOMISJA POJEDNAWCZA

☐ Powołanie

Art. 244 KP

§ 1. W celu polubownego załatwiania sporów o roszczenia pracowników ze stosunku pracy mogą być powoływane komisje pojednawcze.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Komisję pojednawczą powołują wspólnie pracodawca i zakładowa organizacja związkowa, a jeżeli u danego pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa – pracodawca, po uzyskaniu pozytywnej opinii pracowników.

POWOŁANIE ZAKŁADOWEJ KOMISJI POJEDNAWCZEJ	
Gdy działa u pracodawcy Zakładowa Organizacja Związkowa	Gdy nie działa u pracodawcy Zakładowa Organizacja Związkowa
○ Wspólnie pracodawca i zakładowa organizacja związkowa	○ Pracodawca po uzyskaniu pozytywnej opinii pracowników
Art. 245 KP W trybie przewidzianym w art. 244 § 3 ustala się: 1) zasady i tryb powoływania komisji; 2) czas trwania kadencji; 3) liczbę członków komisji.	

❑ Członek Zakładowej Komisji Pojednawczej:

Art. 246 KP

Członkiem komisji pojednawczej **nie może być**:

- 1) osoba zarządzająca, w imieniu pracodawcy, zakładem pracy;
- 2) główny księgowy;
- 3) radca prawny;
- 4) osoba prowadząca sprawy osobowe, zatrudnienia i płac

❑ Wewnętrzna struktura Zakładowej Komisji Pojednawczej:

Art. 247 KP

Komisja pojednawcza wybiera ze swego grona **przewodniczącego komisji** oraz jego **zastępców** i ustala **regulamin postępowania pojednawczego**.

❑ Składy Zakładowych Komisji Pojednawczych:

Art. 249 KP

Komisja pojednawcza przeprowadza postępowanie pojednawcze w zespołach składających się z co najmniej z 3 członków tej komisji.

❑ Funkcja członka Komisji jako funkcja społeczna

Art. 257 KP

Sprawowanie obowiązków członka komisji pojednawczej jest funkcją społeczną. Jednakże członek komisji pojednawczej zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas nieprzepracowany w związku z udziałem w pracach komisji.

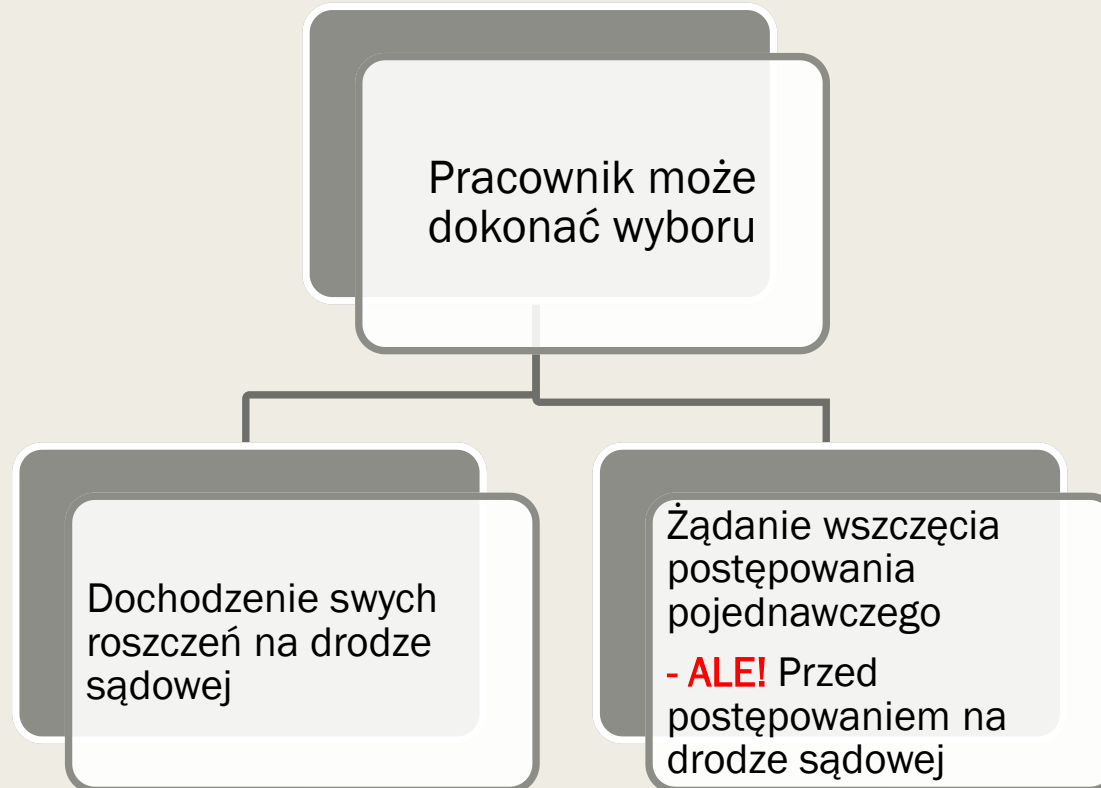
POSTĘPOWANIE PRZED ZAKŁADOWĄ KOMISJĄ POJEDNAWCZĄ

☐ Możliwość „wyboru drogi”:

Art. 242 KP

§1. Pracownik może dochodzić swych roszczeń ze stosunku pracy na drodze sądowej.

§ 2. **Przed** skierowaniem sprawy na drogę sądową pracownik może żądać wszczęcia postępowania pojednawczego przed komisją pojednawczą.

1. Wszczęcie postępowania przed Zakładową Komisją Pojednawczą:

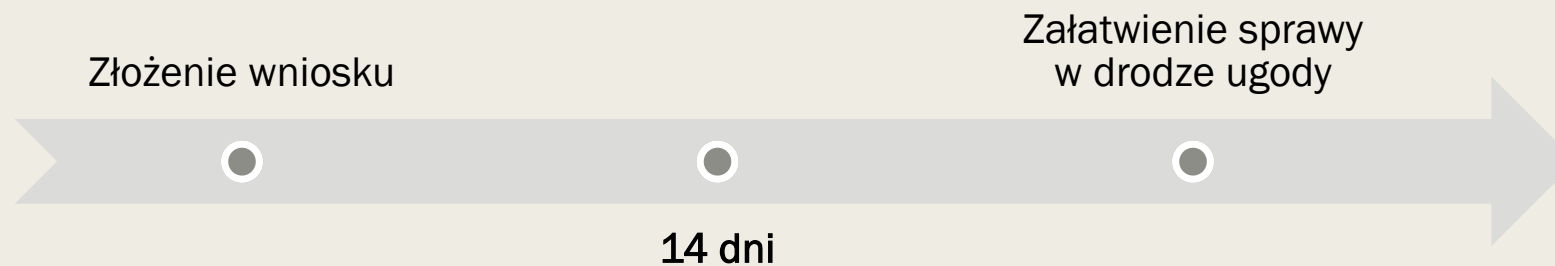
Art. 248 KP

§ 1. Komisja pojednawcza wszczyna postępowanie na wniosek pracownika zgłoszony na piśmie lub ustnie do protokołu. Na wniosku stwierdza się datę jego wpływu.

2. Czas trwania postępowania pojednawczego:

Art. 251 KP

*§ 1. Komisja pojednawcza powinna dążyć, aby załatwienie sprawy w drodze ugody nastąpiło w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Termin zakończenia postępowania przed komisją pojednawczą stwierdza się **w protokole** posiedzenia zespołu.*

3 A. Zawarcie UGODY

Art. 252 KP

Ugodę zawartą przed komisją pojednawczą wpisuje się do protokołu posiedzenia zespołu. Protokół podpisują strony i członkowie zespołu.

3 B. Brak zawarcia UGODY

Art. 254 KP

Jeżeli postępowanie przed komisją pojednawczą **nie doprowadziło do zawarcia ugody**, komisja na żądanie pracownika, zgłoszone w terminie 14 dni od dnia zakończenia postępowania pojednawczego, przekazuje niezwłocznie sprawę sądowi pracy. Wniosek pracownika o polubowne załatwienie sprawy przez komisję pojednawczą zastępuje pozew. Pracownik zamiast zgłoszenia tego żądania może wnieść pozew do sądu pracy na zasadach ogólnych.

Art. 253 KP

Niedopuszczalne jest zawarcie ugody, która byłaby sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego.

Zakończenie postępowania pojednawczego

Przekazanie sprawy sądowi pracy

Wniosek = pozew

Żądanie pracownika co do przekazania sprawy do rozpoznania przez sąd pracy

1. Złożenie wniosku
o rozpatrzenie sprawy przed
Zakładową Komisją
Pojednawczą

2. Postępowanie pojednawcze
przed Zakładową Komisją
Pojednawczą

3 A. Zawarcie ugody

3 B. Brak zawarcia ugody

3 A. Zawarcie ugody

```
graph LR; A[3 A. Zawarcie ugody] --> B[4 A. Wykonanie ugody przez pracodawcę]; A --> C[4 B. Niewykonanie ugody przez pracodawcę]; C --- D[Art. 255 KP];
```

4 A. Wykonanie ugody przez pracodawcę

4 B. Niewykonanie ugody przez pracodawcę

Art. 255 KP

§1. W razie **niewykonania ugody** przez pracodawcę podlega ona wykonaniu w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, po nadaniu jej przez sąd pracy klauzuli wykonalności.

§2. Sąd pracy odmówi nadania klauzuli wykonalności, jeżeli ze złożonych akt komisji wynika, że ugoda jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Nie wyklucza to możliwości dochodzenia ustalenia niezgodności ugody z prawem lub zasadami współżycia społecznego na zasadach ogólnych.

3 B. Brak zawarcia ugody

Na żądanie pracownika:

- Przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi pracy

3 A. Zawarcie ugody

Art. 256 KP

Pracownik może wystąpić do sądu pracy w terminie 30 dni od dnia zawarcia ugody **z żądaniem uznania jej za bezskuteczną**, jeżeli uważa, że ugoda narusza jego słuszny interes. Jednakże w sprawach, o których mowa w art. 251 § 2, z żądaniem takim pracownik może wystąpić tylko przed upływem 14 dni od dnia zawarcia ugody.